

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **O.S., s. r. o.** (právny nástupca spoločnosti A.S., s. r. o.), M., B., IČO: X., zast. Mgr. R.T., advokátom, AK R., B. proti žalovanému: **Ing. I.U.**, nar. X., bytom v B., P., **o zaplatenie 8 724,12 Eur (262 822,90 Sk)**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.11.2009, č. k. 1 Cob 42/2009-289, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.11.2009, č. k. 1 Cob 42/2009-289 **o d m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 262 822,90 Sk s úrokom z omeškania vo výške 22% ročne zo sumy 223 586,90 Sk od 17.4.1999 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 94 479,40 Sk k rukám jeho právneho zástupcu.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia súd vychádzal z ust. 479 a nasl., § 303 a nasl. a § 369 ods. 1 a mal vykonaným dokazovaním preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 13.11.2000 bola žalovanému ako živnostníkovi, v tom čase podnikajúcim pod obchodným menom Ing. I.U. – A., čerpacia Stanica Z., V.,

IČO: X., uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 223 586,90 Sk s 22% ročným úrokom z omeškania od 17.04.1999 do zaplatenia a nákladmi spojenými s jej uplatňovaním v sume 39 236 Sk a trovami konania. Uviedol, že rozsudok sa stal vykonateľným v časti istiny a úroku z omeškania dňa 30.11.2000 a v časti trov konania dňa 16.12. 2000, no napriek tomu žalovaný svoju povinnosť nesplnil, preto žalobca podal návrh na vykonanie exekúcie. Ďalej uviedol, že upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 15.07.2002 a o spôsobe vykonania exekúcie zo dňa 15.08.2002 boli žalovanému doručené prostredníctvom SBS D. dňa 20.08.2008 a povinný (žalovaný) podal námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie z dôvodu jej neprípustnosti voči nemu ako povinnému, pretože záväzok vyplývajúci z uvedeného rozsudku ako exekučného titulu prešiel na základe zmluvy o predaji podniku zo dňa 02.01.2001 na spol. H., s. r. o., ktorá prechod záväzku v rozpore s ust. § 477 ods. 4 Obch. zák. neoznámila žalobcovi, preto ju žalobca dňa 05.09.2002 písomnou výzvou vyzval na úhradu predmetnej pohľadávky. Pričom sa mu túto výzvu nepodarilo doručiť na adresu zapísanú v obchodnom registri. Z tohto dôvodu výzvou zo dňa 20.09.2002 vyzval žalovaného ako ručiteľa na splnenie rozsudkom uloženej povinnosti, keďže boli splnené podmienky zakotvené v ust. § 306 ods. 1 Obch. zák. Uviedol tiež, že na túto výzvu reagoval žalovaný listom zo dňa 16.09.2002, ktorým žalobcovi oznámil, že spol. H., s. r. o. predala podnik spol. B., a. s., k čomu nedal súhlas, preto na neho neprechádza ručenie z druhého predaja. Konštatoval, že s ohľadom na skutočnosť, že sa žalobcovi nepodarilo výzvu na plnenie doručiť, spol. H., s. r. o. a rovnako tak i spol. B., a. s., na majetok ktorej bol naviac vyhlásený konkurz a spol. H., s. r. o. zanikla výmazom z obchodného registra, boli splnené podmienky, aby sa žalobca mohol domáhať splnenia záväzku spol. H., s. r. o. od žalovaného ako ručiteľa podľa ust. § 477 ods. 3 Obch. zák. Ďalej konštatoval, že pohľadávka žalobcu bola voči žalovanému osvedčená a žalovaný je pasívne legitimovaným subjektom v prejednávanej veci. Poukázal, že žalovaná istina vo výške 262 822,90 Sk pozostáva zo sumy 223 586,90 Sk, priznanej rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 13.11.2000 a sumy 39 236 Sk, predstavujúcej trovy konania, trovy exekučného konania a právneho zastúpenia pri uzatváraní mandátnej zmluvy a nákladov vynaložených za doručenie upovedomení o začatí exekúcie a spôsobe jej vykonania SBS D. O úroku z omeškania rozhodol podľa ust. § 369 ods. 1 Obch. zák. a o trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Keďže pobyt žalovaného nebol známy, súd mu ustanovil opatrovníka uznesením zo dňa 14.12.2004 a rozhodol rozsudkom zo dňa 20.06.2007.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný prostredníctvom svojho advokáta odvolanie dňa 05.02.2009. Uvádza v ňom, že mu rozsudok nebol doručený, že si ho osobne prevzal na Okresnom súde Bratislava III po tom, čo sa o ňom dozvedel od svojej matky I.U. v rámci exekučného konania vedeného Okresným súdom Bratislava III, sp. zn. 49 Er 2452/07.

Navrhol alternatívne, buď aby ho odvolací súd zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p. a konanie zastavil alebo podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie alebo, aby ho podľa § 220 O. s. p. zmenil a návrh zamietol.

Namietal, že mu súd I. stupňa odňal možnosť konať pred súdom tým, že vo veci ustanovil opatrovníka, pretože sa s výnimkou od augusta 2007 do októbra 2007 zdržiaval a zdržuje v mieste svojho trvalého pobytu P., B.

Tvrdí, že ustanovený opatrovník nezabezpečoval potrebnú ochranu jeho záujmov a že jeho ustanovenie trvá len do času, keď sa zistí pobyt zastúpeného a než sa tento dozvie o vedenom konaní, pretože odpadne podmienka neznámeho pobytu účastníka. To značí, že súd už nemôže konať s opatrovníkom ako oprávneným zastupovať účastníka a ak s ním konal, nekonal s účastníkom konania, čo značí, že mu súd svojim nesprávnym postupom odňal možnosť konať pred súdom. Vytýka súdu, že tým, že vychádzal z vyjadrenia polície, nevyčerpal všetky možnosti ohľadne zisťovania skutočností, či je pobyt žalovaného neznámy. Preto podľa neho neexistoval dôvod na ustanovenie opatrovníka, pričom súd nevykonal dostatočné zisťovanie ohľadom pobytu účastníka, čím mu odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozsudok mu nebol riadne doručený.

Ako ďalšie odvolateľ namietal, že vo veci sa už skôr právoplatne rozhodlo, čo súd nerešpektoval.

Odvolací súd napadnutým rozsudkom zo dňa 26.11.2009 rozsudok súdu I. stupňa potvrdil a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 620,92 Eur na náhradu trov odvolacieho konania, pričom sa stotožnil s výrokom rozsudku i odôvodnením

Čo do námietky rei iudicate vznesenej odvolateľom, poukázal odvolací súd na uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 26.04.2006, č. k. 1 Cob 190/2005-158, v ktorom odvolací súd vyslovil záväzný právny názor, že v danom prípade nejde o neodstrániteľnú prekážku konania, zakotvenú v ust. § 159 ods. 3 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dovolanie dňa 08.02.2010 a navrhol rozsudok odvolacieho súdu i súdu I. stupňa buď zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie alebo zrušiť rozsudok súdu I. stupňa aj odvolacieho a konanie zastaviť.

Namieta, že v konaniach došlo k vadám podľa § 237 písm. d/ a f/ O. s. p.

Čo do dôvodu dovolania podľa § 237 písm. d/ O. s. p., uvádza, že právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 13.11.2000, sp. zn. 18 Cb 193/00 zakladá prekážku rozhodnutej veci, pretože konanie vedené pred Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 23 Cb 13/04 má rovnakých účastníkov, predmet konania a skutkové okolnosti, z ktorých sa odvodzuje právo.

Namieta ďalej nedostatok svojej pasívnej legitímácie. Tvrdí, že ako žalovaný nemohol vystupovať medzi účastníkmi konania ako ručiteľ. Poukazuje na to, že toto tvrdenie a dôkazy na jeho osvedčenie nemohol predložiť v prvostupňovom konaní.

Podľa jeho mienky mu bolo postupom súdu I. stupňa i odvolacieho odopreté právo na spravodlivý proces a nebola splnená tzv. podmienka rovnosti zbraní judikovaná ESLP, že každej strane musí byť daná rovnaká príležitosť prezentovať svoj prípad, vrátane potrebných dôkazov, za podmienok, ktoré ju nepostavia do podstatne nevýhodnej situácie voči protistrane.

Dňa 05.03.2010 bolo Okresnému súdu Bratislava III doručené ďalšie dovolanie žalovaného proti tým istým rozsudkom s tým istým petitom a v podstate rovnakým odôvodnením. Právny zástupca žalovaného v odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 13.04.2010, č. k. 23 Cb 13/04-325 vysvetlil okolnosť podania dvoch dovolaní tým, že išlo o nezmeškanie lehoty na jeho podanie v jednom prípade od doručenia rozsudku odvolacieho súdu žalovanému a v druhom jeho právnomu zástupcovi .

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal dovolanie žalovaného predovšetkým zo zreteľa jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O. s. p. Žalovaný oprel prípustnosť dovolania o ust. § 237 písm. d/ a f/ O. s. p.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 238 ods. 1 O. s. p., dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa ust. § 238 ods. 2 O. s. p., dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa ust. § 238 ods. 3 O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Odvolací súd, ktorý rozhodol o dôvodnosti námietky rei iudicatae už uznesením zo dňa 26.04.2006, č. k. 1 Cob 190/2005- 158, odôvodnil svoje rozhodnutie, že nejde o vec už rozsúdenú tým, že v prejednávanom prípade nie sú splnené všetky tri podmienky stanovené § 159 ods. 3 O. s. p. Ako tieto podmienky vyvodil, že za tú istú vec v zmysle cit. ust. treba pokladať v novom konaní ten istý nárok, o ktorom sa už právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod, aký vyplýva zo skutkovej časti návrhu, ktorým sa nárok uplatnil a ak sa týka tých istých osôb. Odvolací súd konštatoval, že v posudzovaných konaniach žalobca opiera ten istý nárok o rôzne právne dôvody. Vo veci právoplatne rozhodnutej (18 Cb 193/00) je právnym dôvodom uplatneného nároku nájomné a krátená tržba a vo veci 23 Cb 13/04 je právnym dôvodom ručenie žalovaného podľa § 477 ods. 3 Obch. zák.

Dovolací súd sa s týmto posúdením danosti podmienok § 159 ods. 3 O. s. p. v súvislosti s interpretáciou tohto ustanovenia plne stotožnil. Dovolateľ tvrdí, že vo veci vedenej pred Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 23 Cb 13/04 ide o rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, z ktorých sa odvodzuje právo žalobcu, ale cit. odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 26.04.2006 nijako nezohľadnil.

Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., treba podľa názoru dovolacieho súdu pri hľadaní správnej odpovede na otázku, či súd svojim postupom odňal účastníkovi možnosť konať pre súdom vychádzať z ust. § 6 O. s. p., podľa ktorého v konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

Citované ustanovenie ukladá súdu, aby postupoval v súčinnosti s účastníkmi konania, čo je právom účastníkov a zároveň ukladá účastníkom povinnosť byť súčinný, teda byť aktívny, nie pasívny, t. j. spolupracovať so súdom tak, aby ochrana práv žalobcu aj žalovaného bola rýchla a účinná. Rýchlosť konania značí postup bez prietáhov v konaní.

Byť aktívny ako povinnosť účastníka značí predovšetkým urobiť zo svojej strany všetko pre zabezpečenie potrebnej vzájomnej komunikácie so súdom, najmä aby nedošlo k prietahom v doručovaní zásielok, ktoré mu súd v konaní musí doručiť v záujme rýchleho a spravodlivého rozhodnutia. Mienka žalovaného v odvolaní proti rozsudku súdu I. stupňa, že súd nevyčerpal všetky možnosti ohľadne zisťovania skutočnosti, či je pobyt žalovaného neznámy, napr. neboli dožiadaní susedia žalovaného k tomu, či sa žalovaný v rozhodnom čase vo svojom bydlisku nachádzal, nemá oporu v zákone.

Treba objektívne konštatovať, že základom a východiskom údajného znemožnenia žalovanému konať pred súdom je jeho správanie sa ako účastníka konania v konaní vôbec, v rozhodovanom prípade v konaní na súde I. stupňa, teda postup samého žalovaného v konaní, jeho prístup k úkonom súdu, ktorými mu doručoval zásielky týkajúce sa veci. To značí, že keby bol žalovaný vo veci konal a postupoval zodpovedne, vedomý si nielen práv, ale aj povinností, vyplývajúcich mu z postavenia účastníka konania, teda aktívny a spolupracujúci so súdom v súlade s ust. § 6 O. s. p, nebol by súd musel aplikovať ust. § 29 ods. 1 O. s. p. a ustanoviť mu opatrovníka.

Zo spisu je zrejmé, že žalovaný sa v spornej veci vyjadril až v odvolaní zo dňa 02.02.2009 proti rozsudku zo dňa 20.06.2007, ktorý, ako uviedol, prevzal dňa 02.02.2009. Z okolností, že rozsudok prevzal takmer 2 roky po jeho vyhlásení, viní súd, lebo on sa v mieste pobytu zdržiaval a je vecou súdu, aby ho v čase jeho zdržiavania sa v mieste pobytu zastihol ochotného zásielku zo súdu aj prevziať.

Zo spisu tiež vyplýva, že žalovaný o tom, že bude vo veci žalovaný, vedel z konania o nariadení predbežného opatrenia vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 31 NcCb 504/02, kde Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 17.12.2003 predbežné opatrenie na základe odvolania žalobcu nariadil. Odvolanie žalobcu, ktoré mu zaslal Krajský súd Bratislava, prevzal. O tom, že žalobca ho bude žalovať ako ručiteľa, vedel aj z výzvy právneho zástupcu žalobcu zo dňa 20.09.2002, ktorú prevzal dňa 01.10.2002 a odpovedal na ňu listom zo dňa 16.09.2002 a v tomto liste uvádza, že výzvu prevzal 01.10.2002

Žalovaný tiež prevzal uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 25.04.2005, č. k. 23 Cb 13/04-115, ktorým tento súd konanie vo veci zastavil z dôvodu § 159 ods. 3 O. s. p. Vyjadril sa k odvolaniu, ktoré proti nemu podal žalobca a ktoré prevzal dňa 18.6.2005. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.04.2005, ktorým tento súd zrušil uznesenie súdu I. stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie, sa však súdu vrátilo dňa 01.05.2005 s oznámením, že adresát je neznámy.

Na tomto základe súd po tom, čo mu register obyvateľov SR na jeho žiadosť oznámil, že adresa je B.- N., P. a ORPZ v Bratislave III, že sa žalovaný na uvedenej adrese nezdržiava, že šetrením na mieste neboli k jeho skutočnému pobytu, príp. k miestu zamestnania zistené žiadne skutočnosti, ustanovil žalovanému uznesením zo dňa 14.12.2006 opatrovníka.

Ani námietka dovolateľa, že mu súd znemožnil výkon jeho práv, čo je v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov, teda nie je dôvodná. V súvislosti s touto námietkou treba uviesť, že žalobca konal vo veci v súlade s ust. § 6 O. s. p.

Na tomto základe dovolací súd dospel záveru, že neboli splnené podmienky na podanie dovolania, preto podľa § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p dovolanie odmietol.

Úspešnému žalobcovi vzniklo podľa § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. právo na náhradu trov dovolacieho konania. Keďže mu žiadne nevznikli, dovolací súd mu ich nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. marca 2011

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová